

ב: עין משפּט
גו מצוה

ח א טושיע אהיב מי
קעת עיפק :
ב) מ"י פ"א מה"ל סוטה
ה"ל ט:

תוספות שאג"ן

אלא טעמא דכתב רחמנא
וא"ל יקום עד אחר בא"ש
וא"ל לא לכתוב רחמנא
ועד אין בה לא יקום עד
אחר בא"ש ופסיקא
שמעין דעד אחר נאמן
בטובה משום דאיכא
רגלים לדבר. וי"ל דאין זה
סבא כל כך להאמין עד
אחר כפי סברא אי לאו
דנפיק לך מקרא. ואי אפי'
חד ליכא אלא כמאי
תמטא דאין לומר
דאיכא רחמנא משום דאין
רגלים לדבר משום דאין
לנו לאוסרה בלא עד א'
לכל תפוחים משום טעמא
דרגלים לדבר. ואחריה רב
דכ"י סממון כתיב בנאות
רב מציא בה דאין אפי'
וכתיב דרגלים סממנות על פי
שנים עדים יקום דבר. ומי
פסיתא אסורא דאין נאמן בה.
(ט) דבר שהו' מרגיל לנא' לדי' ערוה
לא. ולי' רחמנא וכל עד
שנים עדים דאין נאמן
דאין עד אין בה אין אפי'
בה קאמר אי"כ בא הכותב
להקל עליה הוא מוכיב
והוא לא נתפשה (א) אפי'
אין בה נתי' דרשי' יקום
איכא למיכר על ידי עדים
עדים ושכב איש אותה
כברים ועד א' אין נאמן
אלא והיא לא נתפשה היכא
קאי אפין נאמן בה ה'
אסור דלא מחוקי' לה
בנפולת. לשון הקונטרס:
לדברי ר' יוסי אין לדבר
סוף מאי נינהו דרגלין דלא
קנאי י"מ אין לדבר סוף
לפי שאין המים בודקין
אותה אם לא קנא והיא
אומרת שנתנה אי"כ מוציא
לעו על המים המאירים.
אדרבה משנתנו עיקר
(י"א) י"מ) הכי אדרבה
משנתנו עיקר וידין דקנא
לה על פי שנים תוא
מחזרת אלא במילתא דר'
זכ"ב יהודה דמיידי דלא
קנא לה תפלה היא לא
זוהר מילתיה: (ג) שכבר
קנא לה כברים שלא על
ידי כעס. הכא ליכא עיקר
שהו' לא קנא לה כפי
עדים ולכשיכעס נקל לו
לומר קנאתי והוא ימצא לה
תצרות הרבה. ל"ה:

המקנא פרק ראשון סוטה

בל מקום שנאמר עד הרי כאן שנים. ואחד דכתיב גבי ועד אחד
לא יענה נפש (במדבר לה) מוקי לה כפרק אחד דיני ממונות
(סנהדרין דף לז). כדרישה מן התלמודים ולא יומת על פי עד אחד
(דברים ח) דרשין כפרק ראשון דמכות (דף יז) לעדות מיוחדת לאפוקי
אחד רואה מחלוץ זה ואחד רואה מחלוץ

מחשבת שנאמר עד. ולא נאמר עדים איני יודע דאחד קאמר אלא
מדאילטריך למיכתב אחד שמת מינה דעד שנים משמע דאינו אלא
לשון עדות וסתם עדות שנים: ואמר רחמנא תרי לוי כה. לעיל
קאי לפרושי מקנא דמלתיה היכי מיריש ועד אין כה: אלא
טעמא כו'. קושטא היא. כלומר טעמא

דכתיב (ל) לא יקום עד אחד דההוא
מוכח לך דהאי ועד אין כה בתרי
קאמר הא לאו הכי הוה אמינא עד
דכתיב הכא בטובה חד הוא וקאמרין
אפילו אחד אין כה: איטריך. לא
יקום עד אחד לגלוי עליה דהאי
ולאשמעין דחד מהימן דאי לאו הכי
הוה אמינא כל פסם עד אחד הוא
ובטובה לא הוה אמינא דמיסתרא וסמי'
בעד א' וכל שכן בלא עד והכי הוה
דרשין ליה ועד אין כה דקא אמר
רחמנא הכי קאמר ועד אחד אין נאמן
כה אלא עדים: ופרשין אין נאמן כה.
בתמיה: אלא מאי בעי. קרא עד
דאיכא תרי בתמיה אחאי אחא קרא
להאי לשמוק קרא מיניה כו': דבר
דכ"י ממנו. כתיב בנפאס כי מנא
כה ערות דבר (דברים כד) וכתיב כדני
ממונות ע"פ שני עדים יקום דבר (טז)
י"ו: איטריך. לא יקום לגלוי עליה
דהאי עד דכשיתס הכתוב מדבר דאי
לא גלי עליה הוה אמינא עד חד
משמע ואין נאמן כה קאחא קרא
לאשמעין. ודקשיא לך למה לי קרא
סלקא דעתך אמינא סוטה שאמר
קיני וסמיה כה עד אחד והעיד
שנטמאה בנותה סמיה שאני ורואי
להאמינו כאן שהרי רגלים לדבר:
ומי מליס אמרס. דאי לא גלי רחמנא
דכל עד שנים הם (ל) דלאנא אמינא
דהאי עד אין כה אין נאמן כה
קאמר א"כ כה הכתוב להקל עליה:
והא מדכתיב והיא לא נתפשה מעלל.

דפשיטא לך דנטמאה והיכי קאמר והיא
לא נתפשה אועד אין כה נהי דרישא
דקרא איכא למימר ע"פ שנים עדים
ושכך איס אותה בעדים ועד אחד אין
נאמן כה אלא והיא לא נתפשה היכי
קאי אחין נאמן כה הא אמרת דלא
מחוקי לה בנפולת: כה. בטומאה
קאי דהא מינה סליק והיא נטמאה
ועד אין כה דרשין אין כה תרי אלא
חד: כה. עד אחד נאמן ולא בקיני:
סמיה עדיפא. לאחמורי כה: שכן
אוסרס. על הנעול ועל הנעול
מספק: כעומסא. והאית כדדרשין
לקמן מגיד לך הכתוב שעל הספק
אסורה בפרק כשם שהמים נודקין
(דף כח). שכן עיקר גרס לה. שעי'
הקיני סמיהתה אוסרמה: מסני'.
דקמי לרי"א דקיני בשנים וסמיה
על פי עצמו: דלא כי האי סנא.
דקמי לרי"א סמיה בשנים וקיני על
פי עצמו: לדברי ר"י כה יודיה אין
לדברי ר' אליעזר סוף. ולקמן מפרש
לה: מאי ניסו. אין לדבר סוף דקאמר:

גלוין הש"ס

תוס' ד"ה כה מקום בו
אכל קשא וכו'. וי"ל אין
כשיי ביק דף נו ע"ב דיה
סל לא יבד וי"ע.

ואמר קנאי. כשכועס עליה אומר קנאתי לה מפלוני ומניא עדים שנסתרה עמו סמיה כל
זו: הא למשנתנו ע"פ סוף. לדברי רבי אליעזר בתמיה: והא ומנין דלא איספתר. ואומר רחמנא
בתמיה: איכא עיקר. שכבר התחיל בעדים שלא ע"י כעס: והכא ליכא עיקר. ולכשיכעס נקל לומר קנאתי והוא ימצא לה סמיה
הרבה: לא לימא איניש. אפילו בינו לבינה: ומספתר. ונסתרת ונאסרת עליו: קנאה. כעס כמו הם קנאוני בלא אל (דברים לו)
כי קנאה חמת גבר (משל ו): מאי דקמא. מה יש לפנינו מה אירע עכשו שזו בודלת מן האנשים: וכולי עלמא ידעי
דקני לט. שהעדים מגלגין הדבר ואינן שונאין אותה: ואיכו דאמי למיעבד קנאה כהרה. שזו מקייטתו על שמושה:
אלמא

ממשמע שנאמר לא יקום עד באיש איני
יודע שהוא אחד מה ת"ל אחד זה בנה אב
כל מקום שנאמר עד הרי כאן שנים עד
שיפרוש לך הכתוב אחד ואמר רחמנא תרי
לית בה אלא חד יהויא לא נתפשה אסורה
אלא טעמא דכתיב לא יקום עד אחד באיש
הא לאו הכי הוה אמינא עד דסוטה חד הוא
ואי אפילו חד ליכא אלא במאי מיתסרא
איצטרך סר"א עד אין כה אין נאמן בה אין
נאמן כה ואלא מאי בעי עד דאיכא תרי
לישתוק קרא מיניה דאתיא דבר דבר מממון
ואנא ידענא מידי דהוה אבל עדות שכתורה
איצטרך סר"א סוטה שאני ודרגלים לדבר
שהרי קנא לה ונסתרה ליתיהימן בה עד
אחד וכו' מצית אמרת דאין נאמן בה ושריא
והא מדכתיב והיא לא נתפשה מכלל דאסורה
איצטרך סר"א אין נאמן כה עד דאיכא תרי
ובתרי נמי היא דלא נתפשה קמ"ל: רבי
יהושע אומר מקנא לה על פי שנים וכו':
מ"ט דרבי יהושע אומר רבי אליעזר אומר
בה ולא בקיני ואימא בה ולא בסמיה
סתירה איתקש לשומאה דכתיב ונסתרה
והיא נטמאה קיני נמי איתקש לשומאה
דכתיב יקנא את אשתו והיא נטמאה הא
מיעט רחמנא בה ומה ראית מסתברא
סתירה עדיפא שכן אוסרתה כטומאה אדרבה קיני עדיף שכן עיקר גרס לה
אי לאו סתירה קיני מי איכא ואי לאו קיני סתירה מאי אהני אפ"ה סתירה
עדיפא דאתחלתא דטומאה היא מתני' דלא כי האי תנא דתניא רבי יוסי ברבי
יהודה אומר משום ר' אליעזר המקנא לאשתו מקנא ע"פ עד אחד או ע"פ עצמו
ומשקה לה על פי שנים השיבו חכמים לדברי רבי יוסי ברבי יהודה אין לדבר
סוף מ"ט דר' יוסי ברבי יהודה אמר קרא בה ולא בסתירה ואימא בה ולא
בקיני קיני איתקש לשומאה דכתיב וקנא את אשתו והיא נטמאה סתירה נמי
איתקש לשומאה דכתיב ונסתרה והיא נטמאה ההוא לכמה שיעור סתירה
כדי טומאה הוא דאתא השיבו חכמים לדברי ר' יוסי בר' יהודה אין לדבר סוף
מאי ניהו דומנין דלא קני ואמר קנאי הא למשנתנו יש לדבר סוף ומנין דלא
איסתתר ואמר איסתתר אמר רב יצחק בר יוסף א"ר יוחנן אף לדברי רבי יוסי
בר' יהודה אין לדבר סוף אף לדברי רבי יוסי בר' יהודה ולא מיבעיא למשנתנו
אדרבה למשנתנו איכא עיקר התם ליכא עיקר אלא אי איתמר הכי איתמר
א"ר יצחק בר יוסף א"ר יוחנן לדברי ר' יוסי בר' יהודה א"ף למשנתנו אין לדבר
סוף א"ר חנינא מסורא א"א לימא איניש לאיתתיה בזמן הזה לא תיסתרי בהדי
פלוני דילמא קי"ל כרבי יוסי בר' יהודה דאמר קיני על פי עצמו ומיסתתרא
וליא האודנא מי סוטה למיבדקה וקאסר לה עילויה והיא איסורא דלעולם אמר
ריש לקיש מה לשון קיני דבר המטיל קנאה בינה לבין אחרים אלמא קסבר
קיני על פי עצמו וכולי עלמא לא ידעי דקני לה ואמרי מאי דקמא דקא בדלה
ואתו למיעבד קנאה בהרה רוב י"מר בר ר' שלמאי משמיה דאביי אמר
דבר המטיל קנאה בינו לבינה אלמא קסבר קיני על פי שנים עדים
וכולי עלמא ידעי דקני לה ואיהו הוא דאתו למיעבד קנאה בהרה
אלמא

ואמר קנאי. כשכועס עליה אומר קנאתי לה מפלוני ומניא עדים שנסתרה עמו סמיה כל
זו: הא למשנתנו ע"פ סוף. לדברי רבי אליעזר בתמיה: והא ומנין דלא איספתר. ואומר רחמנא
בתמיה: איכא עיקר. שכבר התחיל בעדים שלא ע"י כעס: והכא ליכא עיקר. ולכשיכעס נקל לומר קנאתי והוא ימצא לה סמיה
הרבה: לא לימא איניש. אפילו בינו לבינה: ומספתר. ונסתרת ונאסרת עליו: קנאה. כעס כמו הם קנאוני בלא אל (דברים לו)
כי קנאה חמת גבר (משל ו): מאי דקמא. מה יש לפנינו מה אירע עכשו שזו בודלת מן האנשים: וכולי עלמא ידעי
דקני לט. שהעדים מגלגין הדבר ואינן שונאין אותה: ואיכו דאמי למיעבד קנאה כהרה. שזו מקייטתו על שמושה:
אלמא